ปาฐกถาธรรม

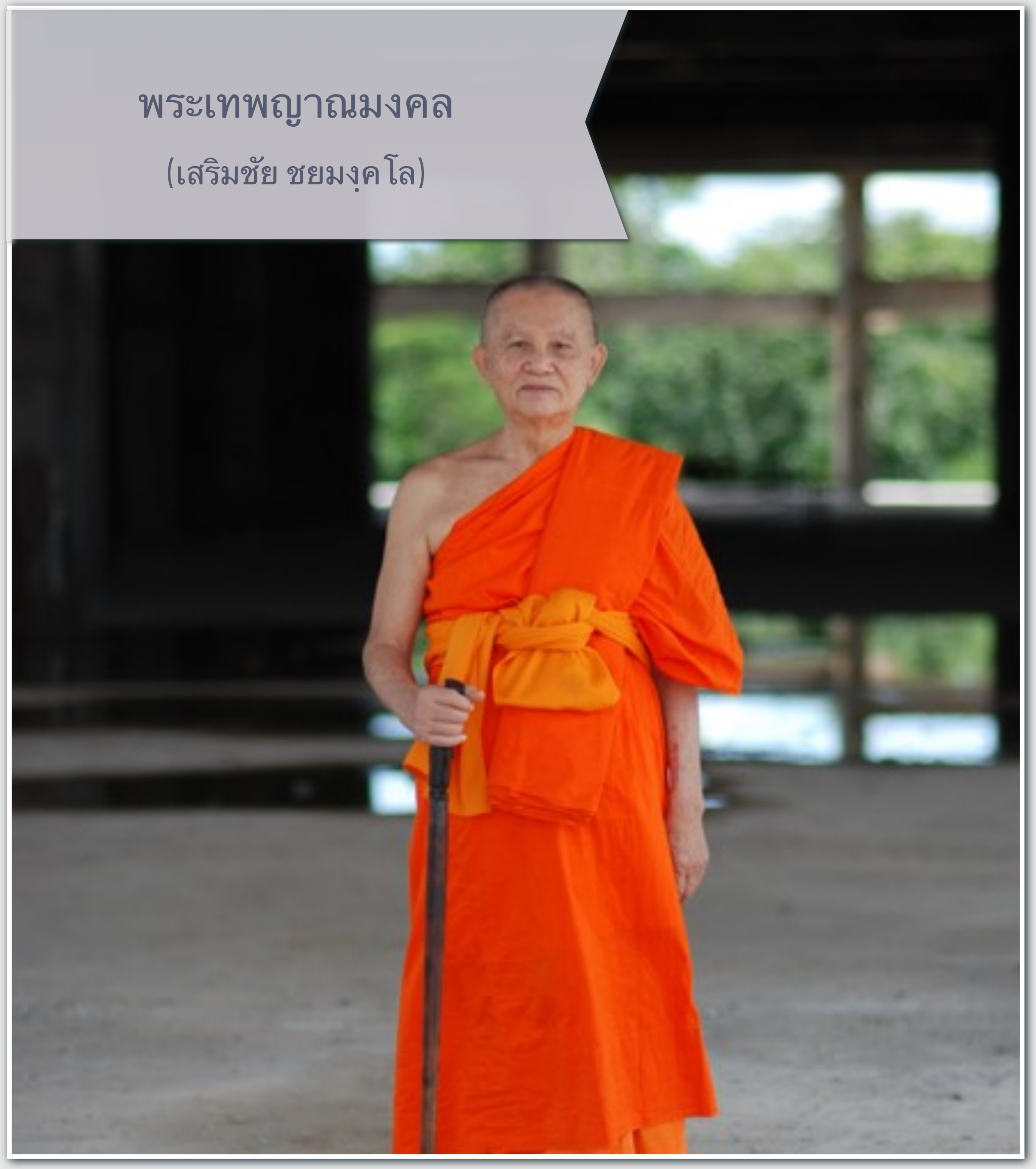

พระเทพญาณมงคล

พระเทพญาณมงคล (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

ปาฐกถาธรรม

คุณธรรมนำเด็ก ให้เจริญ

ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
กรมประชาสัมพันธ์
วันอาทิตย์ที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ เวลา ๘.๐๐ น.

ปาฐกถาธรรม โดย พระเทพญาณมงคล (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

คุณธรรมนำเด็กให้เจริญ

"ผู้ใหญ่ที่ดีในวันนี้ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก
ที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า"

เจริญสุข เจริญพร ญาติโยมสาธุชนผู้ฟังทุกท่าน วันนี้อาตมภาพก็ได้มาพบกับท่านผู้ฟังอีกเช่นเคย ในรายการปาฐกถาธรรม ทุกวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนเว้นเดือน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ในวันนี้ซึ่งเพิ่งจะผ่าน "วันเด็กแห่งชาติ" มา ๘ วันแล้วนี้ อาตมภาพจึงใคร่จะกล่าวถึง "คุณธรรมนำเด็กให้เจริญ" พร้อมด้วยคติเตือนใจท่านทั้งหลายว่า "เด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า" ถ้าเด็กหรือเยาวชนได้รับการหล่อหลอม ได้รับการประคบประหงมด้วยดี จากผู้ใหญ่ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบทุกฝ่าย ผู้เป็นแม่แบบแม่พิมพ์ที่ดี คือ จากผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรม กล่าวคือ ผู้มีศีลมีธรรมแล้ว ก็เป็นอันพอหวังได้ว่าเมื่อเขาเจริญวัยเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ก็จะเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ที่ดี ได้เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครู ได้เป็นกำลังและเป็นผู้นำที่ดีของสังคม นำตนและหมู่คณะไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขอย่างถาวรแท้จริงได้

ปัญหาสังคมเด็กที่กำลังเจริญเติบโตเป็นเยาวชนวัยรุ่น วัยเรียน ในปัจจุบันนี้ มีมากมายหลายอย่าง และกำลังเป็นปัญหาใหญ่โตน่าวิตกเป็นห่วง ให้ผู้ใหญ่ผู้มีความรับผิดชอบต่อเด็กทุกฝ่ายได้สำเหนียก และพึงช่วยกันหาทางป้องกันแก้ไขให้ดีขึ้นโดยด่วน ก่อนที่จะสายเกินเยียวยาแก้ไข อันจะทำให้สังคมประเทศชาติเสื่อมโทรมอ่อนแอ และในที่สุดอาจถึงเสียหายล่มจมต่อกาลไม่นานได้ ปัญหาดังกล่าวนี้ เราทั้งหลายต่างได้ยินได้ฟังทางสื่อมวลชนมามาก ดังตัวอย่างเช่น บทความคอลลัมน์ "ฝ่าเปลวแดด" เรื่อง "น้ำตาแม่วันเด็ก" โดย ดาวประกายพรึก ฉบับวันเสาร์ที่ ๑๒ มกราคม นี้ หน้า ๗ มีความว่า

"วันนี้ตรงกับวันเด็กพอดี เด็กไทยยุคนี้ใครจะว่าอย่างไรก็ช่างเหอะ ขอบอกเลยว่าเป็นเด็กที่น่าสงสารและน่าเห็นใจที่สุดในโลก ถูกตราหน้าว่าเป็นเด็กเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ ไร้สาระ สมองว่างเปล่า ไม่สนใจปัญหาสังคม สนุกสนานไปวันๆ ไม่พอใจก็ยกพวกตีกัน ใส่สายเดี่ยว สวมส้นตึก เสพยาอี เที่ยวผับเธค

ร้อนถึงมท.๑ ร.ต.อ.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ต้องลุกขึ้นมาจัดระเบียบสังคม ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เข้าไปเที่ยวในเธคผับเด็ดขาด สถานบริการก็ห้ามเปิดเกินตี ๒. เป็นที่ถูกใจคนทั้งประเทศ

แต่อีกด้านหนึ่ง ชีวิตที่ถูกมองว่าเฮฮาไปวันๆ กลับต้องเรียนหนักอย่างบ้าเลือด กวดวิชาตั้งแต่อนุบาลยันมหาลัย พร้อมจะกระโดดตึก ๑๐ ชั้น ฆ่าตัวตาย ถ้าเกรดตกต่ำไปสักนิด

ชีวิตช่างเปราะบางเสียนี่กระไร

ที่น่าตกใจก็คือ ขณะที่เด็กไทยเรียนหนังสืออย่างบ้าเลือด ถึงเวลาวัดความสามารถในการแข่งขัน ไทยกลับได้ที่ ๔๔ จาก ๔๙ ประเทศ เกือบบ๊วย แพ้เวียดนามไม่เห็นฝุ่น

ขณะที่ใช้เงินทุ่มเพื่อการศึกษามากเป็นอันดับสองในเอเชียนแล้ว ทำไมคุณภาพการศึกษากลับสวนทาง สะท้อนความพิกลพิการอย่างเห็นชัด

ยังไม่นับพวกผิดเพศตุ๊ด ดี้ เกย์ ทอม กะเทย ซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรงขึ้นทุกวัน. รวมทั้งปัญหายาเสพติดที่กำลังทำลายล้างเยาวชนของชาติอย่างน่าสยอง ประเทศไหนบ้างที่เด็กติดยาบ้าตั้งแต่อนุบาล เพราะครูเอาเข้ามาขายเสียเอง

เหมือนจดหมายจาก "น้ำตาแม่" ฉบับนี้ คุณแม่ในซอยอิสระภาพ ๔๙ (ข้าวเม่า ๒) แขวงบ้านช่างหล่อเขตบางกอกน้อย กำลังระทมทุกข์อย่างหนักเพราะในซอยมีผู้มีอิทธิพลมาเปิดบ่อนและค้ายาบ้าอย่างโจ๋งครึ่ม ทำให้เด็กแถวนั้นติดยาและติดการพนัน

ที่น่าสลดเพราะมีตำรวจในพื้นที่คอยเก็บผลประโยชน์จากอบายมุขชั่วร้ายทั้งสองสิ่งนี้

น้ำตาแม่ในวันเด็กนี้ คนที่จะซับน้ำตาให้เธอได้ไม่พ้นมท.๑ ร.ต.อ. ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (อีกแล้ว)

ปัญหาของชาติที่มีแต่ทับถมทวีขึ้น แก้อย่างไรก็แก้ไม่ตกซักที

ส่วนหนึ่งและเป็นส่วนสำคัญก็เพราะคนที่มีหน้าที่แก้ปัญหา นอกจากจะไม่ช่วยแก้ไขแล้วยังทำตัวเป็นปัญหาและทำความชั่วร้ายเสียเอง อย่างที่เห็นนี่แหละ แล้วเด็กไทยจะเป็นอนาคตของชาติกันได้ยังไง นอกจากโตเป็น "ขยะสังคม" ต่อไป

สังคมเป็นเช่นไร เด็กก็เป็นเช่นนั้นแหละ"

นี้เป็นข้อมูลจากบทความเรื่อง "**น้ำตาแม่วันเด็ก**" จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ฉบับวันเด็กนี้ เมื่อรวมทั้งข้อมูลข่าวสารจากสื่อสารมวลชนอื่นๆ ประกอบด้วยประสบการณ์จากการสังเกตเห็นพฤติกรรมของเด็กที่กำลังเติบโตขึ้นเป็นเยาวชนวัยรุ่นและวัยเรียน ก็พอจะประมวลปัญหาและเหตุแห่งปัญหาสังคมเด็กในยุคปัจจุบัน เฉพาะประเด็นที่สำคัญที่สุด ก็คือ สังคมเด็กในยุคโลกาภิวัตน์ที่มนุษย์มุ่งแต่การพัฒนาความเจริญทางวัตถุด้วยเทคโนโลยีต่างๆ แต่ขาดการพัฒนาความเจริญทางจิตใจด้วยศีลธรรมในหมู่ชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่กำลังเติบโตเป็นเยาวชนในวัยรุ่นวัยเรียน ผู้ไม่ได้รับการอบรมศีลธรรมตามหลักธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ให้งดเว้นความประพฤติปฏิบัติที่เป็นบาปอกุศล หรือความชั่วทางกาย ทางวาจา และทางใจ ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่แต่ในคุณความดีทางกาย วาจา และใจ ให้ชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส เพื่อเจริญปัญญาอันเห็นชอบทางเจริญทางเสื่อมแห่งชีวิตตามที่เป็นจริงแล้ว จะไม่มีหลักธรรม

เครื่องยึดเหนี่ยวใจให้ดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้องตามทำนองครองธรรม ไม่ไปในทางเสื่อมที่เป็นโทษและเป็นความทุกข์เดือดร้อน เมื่อความเจริญทางวัตถุด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ พร้อมทั้งอนารยธรรม คือ ความไม่เจริญทางจิตใจด้วยศีลธรรม ไหลบ่าเข้ามาท่วมทับจิตใจ จึงไม่มีสติสัมปชัญญะด้วยปัญญาอันเห็นชอบที่จะรู้จักยับยั้งชั่งใจ พิจารณาแยกแยะบาป-บุญ คุณ-โทษ ก็ได้แต่แสวงหาและรับบริโภควัตถุกาม คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งสัมผัสทางกายที่น่าใคร่ น่ากำหนัดยินดี อันมาพร้อมกับอนารยธรรม คือ ความไม่เจริญทางจิตใจ ด้วยความขาดศีลธรรมประจำใจนั่นแหละ ดังที่เราจะสังเกตเห็นพฤติกรรมของหมู่ชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยรุ่นวัยเรียน มักยึดถือค่านิยมและข้อปฏิบัติหรือสิ่งที่ไร้สาระว่าเป็นสาระ แต่กลับมีความเห็นต่อข้อปฏิบัติที่ดีที่ชอบที่กอปรด้วยสาระประโยชน์แก่ชีวิตแท้จริง คือ ความประพฤติธรรม ความเป็นผู้มีศีลธรรม การปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีอันดีของชาติไทยเราว่า เป็นสิ่งไร้สาระ และคร่ำครึไปเสียอีก

เด็กในยุคโลกาภิวัตน์นี้ผู้ไม่ได้รับการอบรมศีลธรรม จึงไม่มีหลักธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจ จึงประพฤติไปตามอำนาจของกิเลส คือ ความโลภ ตัณหา ราคะ ความโกรธ พยาบาท และความหลงมัวเมา ไม่รู้บาป-บุญ คุณ-โทษ ตามที่เป็นจริง บางคนจึงกลายเป็นผู้มีอัธยาศัยแข็งกระด้าง ขาดสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ มักมีอัธยาศัยก้าวร้าวล่วงเกินผู้อื่น ชอบเอาแต่ใจตัวเองด้วยมานะทิฏฐิ เป็นคนเจ้าอารมณ์ ขาดสติสัมปชัญญะยับยั้งชั่งใจ จึงปรากฏข่าวเด็กเยาวชนวัยรุ่นวัยเรียนยกพวกตีกัน เข่นฆ่าทำลายกันอย่างไร้ศีลธรรมบ่อยๆ เพิ่มขึ้นในทุกวันนี้

มิใช่แต่เด็กหรือเยาวชนในวัยรุ่นวัยเรียนเท่านั้น ที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ ในหมู่ผู้ใหญ่เองก็มีมากเช่นกัน อาตมาจึงกล่าวรวมๆ ว่า “หมู่ชนผู้ไม่ได้รับการอบรมศีลธรรม” แม้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่อเด็ก หรือต่อเยาวชนนั่นแหละ ก็เป็นเองเช่นนั้นด้วยไม่น้อยเลย เห็นมีอยู่ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัยและทุกฐานะ ที่หลงผิดประพฤติปฏิบัติผิดๆ เป็นบาปอกุศลด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ราคะ และอุปาทาน อันให้ผลเป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อนทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นมากขึ้นทุกทีในทุกวันนี้ ดังที่เราได้ยินได้ฟังข่าวอยู่เสมอ

ผู้ใหญ่บางรายแทนที่จะมีความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบต่อเด็ก คอยให้ความคุ้มครองป้องกันลูกๆ หรือเด็กในความรับผิดชอบมิให้ตกไปในที่ชั่วหรือเป็นอันตราย กลับไม่ทำหน้าที่ความรับผิดชอบของตนโดยชอบธรรมให้สมบูรณ์ บางรายสักว่ามีลูก แต่เลี้ยงลูกไม่เป็น สอนลูกให้อยู่ในศีลธรรมไม่เป็น เข้าลักษณะสอนลูกให้เป็นโจรไปเลยก็มี เวรกรรมของเด็กแท้ๆ ยังมีซ้ำร้ายยิ่งกว่านั้น บางรายกลับทอดทิ้งลูกในไส้ของตัวก็มี บางรายที่ลุแก่โทสะและตัณหาราคะ ยังทำร้ายก่อกรรมทำเข็ญกับเด็กได้ลงคอ เด็กจึงได้รับผลกระทบจากครอบครัวแตกแยก หรือจากพ่อ-แม่ที่สักว่าเสพกามแล้วก็มีลูก แล้วก็ทอดทิ้งไป เด็กจึงหันไปคบหมู่สู่เพื่อน รายที่คบเพื่อนไม่ดี ก็ถูกชักนำไปสู่อบายมุขต่างๆ แล้วก็ตกเป็นทาสของยาเสพติดบ้าง หรือตกเป็นเหยื่อของการถูกทำร้าย ถูกล่อลวง ข่มขืนบ้าง จนกระทั่งถึงขายตัว หรือถูกขายเป็นโสเภณี ก็มีไม่น้อย

เฉพาะปัญหาของเด็กที่กำลังเติบโตเป็นเยาวชนวัยรุ่นวัยเรียนที่ตกอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยการรับทั้งความเจริญทางวัตถุและทั้งอนาราย-

ธรรม คือ ความไม่เจริญทางจิตใจ เพราะขาดการอบรมศีลธรรม อันทำให้เด็กต้องเสียอนาคต ประการที่สำคัญมีตัวอย่าง เช่น

๑. ปัญหาเด็กตกเป็นทาสยาเสพติด เพราะถูกชักนำให้ทดลองเสพแล้วติดยาเสพติดมึนเมาให้โทษ และเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท นี่เป็นปัญหาทางสังคมที่ร้ายแรง เพราะสิ่งเสพติดมึนเมาทั้งหลายที่กำลังระบาดอยู่ในสังคมปัจจุบัน มีทั้งที่เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เช่น เบียร์ สุรา ไวน์ แชมเปญ แม้บุหรี่ และที่สังคมไม่ยอมรับ ได้แก่ ยาฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า (แอมเฟตตามิน) และยาอี เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแต่เป็นโทษ คือทำลายสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เสพและติดให้เสื่อมโทรมลงตามส่วนของปริมาณการเสพและติด และตามส่วนแห่งโทษร้ายแรงของสิ่งเสพติดเหล่านั้น ทำให้กลายเป็นคนอ่อนแอ ขี้โรค และอายุสั้น และประการที่สำคัญ คือทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย ผลการเรียนต่ำและล้มเหลว กลายเป็นคนมีปมด้อย เพราะขาดความรู้สติปัญญาความสามารถ อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบสัมมาอาชีวะให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง จึงกลายเป็นคนขาดสมรรถภาพ และไร้ค่าไปในที่สุด เหล่านี้เป็นปัญหาใหญ่และเป็นภาระหนักของสังคมที่จะต้องช่วยกันดูแลแก้ไข อีกมากขึ้นทุกทีในทุกวันนี้ มิฉะนั้นอีกไม่นานสังคมไทยก็จะเต็มไปด้วยคนขี้ยาและคนไร้สมรรถภาพ แล้วบ้านเมืองของเราจะเป็นอย่างไร ?

๒. เด็กหรือเยาวชนวัยรุ่นวัยเรียน หลงยึดติดค่านิยมตามอย่างชาวต่างประเทศที่ไร้สาระ และที่เป็นโทษแก่ชีวิตในวัยเรียน ดังตัวอย่างเช่นเด็กบางคนบางพวกหลงแฟชั่นการแต่งกายประหลาดๆ จึงจะนับว่าเป็นคนทันสมัย เช่น แฟชั่นทรงผมประหลาด หลากสี หลากทรง แฟชั่นเจาะและประดับเครื่องประดับตามอวัยวะต่างๆ ที่ในที่ลับและเปิดเผย ถ้าใครไม่ได้ทำตามแฟชั่นประหลาดๆ เช่นนั้น ก็ถือว่า เป็นคนล้าสมัย เข้ากับหมู่คณะไม่ได้ ทำให้ต้องเสียเวลา เสียเงินเสียทองไปในเรื่องไร้สาระเช่นนั้นมากแทนที่จะเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำมาหาเลี้ยงชีพให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป ก็กลับต้องไปเสียเวลาเสียเงินเสียทองในเรื่องเหลวไหลไร้สาระเช่นนั้น การศึกษาเล่าเรียนจึงไม่ได้ผลดี หรือถึงล้มเหลว ต้องกลายเป็นคนไม่มีคุณภาพที่จะดำเนินชีวิตให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

๓. ปัญหาเด็กบางคนบางพวกฟุ้งเฟ้อ ใช้แต่ของยี่ห้อดียี่ห้อดังมีราคาแพง เพียงเพื่อแสดงว่าเป็นคนมีระดับ มีฐานะ ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินทองเพื่อการแต่งตัวตามแฟชั่น เกินตัว เกินฐานะของเด็ก หรือเยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียน ทั้งที่ยังทำมาหากินเองไม่ได้ ได้แต่แบมือขอเงินจากพ่อแม่แล้วยังหลงเที่ยวเตร่สนุกสนานเฮฮาอยู่กับเพื่อนๆ ตามห้างสรรพสินค้าและตามแหล่งบันเทิงเริงรมย์ต่างๆ แทนที่จะเอาใจใส่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จสูงๆ ขึ้นไป เพื่อสร้างพื้นฐานแก่ชีวิตในอนาคตของตน กลับมาฟุ้งเฟ้อเที่ยวเตร่ การศึกษาเล่าเรียนจึงไม่ได้ผลหรือล้มเหลว พ่อแม่ที่รักลูกสู้อุตสาห์หาเงินทองมาส่งเสียลูกให้ศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้มีความรู้และสติปัญญาสามารถ สำหรับประกอบสัมมาอาชีวะเลี้ยงตนเลี้ยงครอบครัว ให้อยู่ดีมีสุขต่อไปในอนาคต กลับมาใช้จ่ายเงินทองของพ่อ-แม่อย่างไร้สาระประโยชน์ ที่พ่อ-แม่มีฐานะร่ำรวยและมั่นคงจริง ก็ดูจะไม่กะไรนัก แต่ที่พ่อ-แม่มีฐานะปานกลางลงไปถึงหาเช้ากินค่ำ ก็ย่อมจะเดือดร้อนเพราะลูกที่ผลาญเงินทองที่พ่อ-แม่ส่งเสียมาให้เล่าเรียน ก็หวังจะให้ลูกมีความเจริญ

ในชีวิต แต่กลับผิดหวัง เพราะลูกไม่รักดี ไม่รักเรียน เอาแต่หลงฟุ้งเฟ้อเที่ยวเตร่เฮฮาตามเพื่อน จนเรียนไม่สำเร็จ และเมื่อเงินทองไม่พอจับจ่ายใช้สอย บางรายก็หันไปหาการพนัน หรือประกอบอาชีพทุจริต บางรายก็หันไปขายตัว เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายหาความสนุกสนานกับเพื่อนหรือแฟนไปวันๆ โดยไม่คิดว่าอนาคตของตนจะเป็นอย่างไร กลายเป็นคนหลักลอยไม่มีอนาคตไป

๔. เด็กวัยรุ่นวัยเรียนบางคนบางพวก. หลงค่านิยมว่า "จะต้องมีแฟน" หรือบางรายบางพวกถลำตัวเกินเลยไปถึงว่า "จะต้องผ่านการมีเพศสัมพันธ์" จึงจะโก้หรือทันสมัย โดยถือเอาตามอย่างชาวต่างประเทศที่ชอบหมกมุ่นอยู่แต่กับกิเลสกาม เห็นการเสพกามเป็นปกติธรรมดา จึงปรากฏข่าวหนาหูขึ้นในทุกวันนี้ว่า เด็กหรือเยาวชนวัยรุ่นวัยเรียนต่างมีแฟนที่ลึกลงไปถึงมีเพศสัมพันธ์กันมากขึ้น บางรายถึงกับอยู่กินกันฉันสามีภรรยาตามหอพักต่างๆ และซ้ำร้ายไปยิ่งกว่านั้น บางรายเห็นการมีเพศสัมพันธ์เป็นปกติธรรมดา จึงเปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ และ/หรือขายตัวหารายได้มาใช้จ่ายเที่ยวเตร่ตามห้างสรรพสินค้า ตามผับ ตามเธคไปเรื่อยๆ ที่ถลำลึกลงไปถึงมีครรภ์โดยบังเอิญ หรือโดยที่ไม่ปรารถนา ก็ไปหาวิธีทำแท้งแล้วๆ เล่าๆ โดยไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียนทำให้การศึกษาเล่าเรียนล้มเหลว ต้องเสียอนาคต กลายเป็นขยะสังคมไปในที่สุด เมื่อมีปมด้อยมีปัญหาชีวิตหนักเข้า แก้ปัญหาตนเองไม่ได้ บางรายก็คิดประชดชีวิตโดยการใช้ชีวิตให้เหลวแหลกหนักยิ่งขึ้นไปอีก บางรายถึงคิดสั้นฆ่าตัวตายก็มี จึงเป็นเรื่องที่น่าเวทนายิ่งนัก

๕. เด็กวัยรุ่นวัยเรียนบางคน หลงหมกมุ่นอยู่กับสื่อประเภทกระตุ้นกามารมณ์ ประเภทลามกอันไร้สาระ เช่น รูปภาพ หนังสือ ภาพยนตร์/วีดีโอ/ทีวี หรือแผ่นซีดี ที่มีภาพแสงเสียงลามกต่างๆ และแม้การหาคู่เพื่อเพศสัมพันธ์ หรือเที่ยวดูภาพโป๊เปลือยในอินเทอร์เน็ต อันเป็นเครื่องกระตุ้นกามารมณ์ให้คุโชนและนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร อาจก่อให้เกิดปัญหาการข่มขืน หรือล่วงละเมิดทางเพศ อันเป็นความผิดทั้งทางกฎหมายและศีลธรรม และอาจก่อให้เกิดปัญหาการมีลูกในวัยหรือในสภาวะที่ตนยังไม่พร้อม ทำให้เสียการเรียนและเสียอนาคตไปได้

นี้คือตัวอย่างของปัญหาสังคมเด็กในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่มนุษย์มุ่งแต่การพัฒนาความเจริญทางวัตถุด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัย แต่ขาดการพัฒนาความเจริญทางจิตใจด้วยศีลธรรม และวัฒนธรรมประเพณีอันดีของชาติไทยเรา อันนับเป็นเรื่องที่น่าห่วงใยควรที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่อเด็กทุกฝ่าย นับตั้งแต่พ่อ-แม่ผู้ปกครอง ครู/อาจารย์ ข้าราชการและองค์กรทางศาสนาและสังคมจะพึงช่วยกันพิจารณาป้องกันและแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างถูกวิธี ถูกจุด ถูกประเด็นของปัญหาตั้งแต่ต้นๆ เหตุตลอดถึงกลางเหตุและปลายเหตุ อย่างเข้มแข็งจริงจังและยิ่งขึ้นไปอีก

เป็นที่น่ายินดีว่า ยังมีบุคคล คณะบุคคล และองค์กรต่างๆ ผู้มีใจเป็นบุญกุศล เห็นเหตุแห่งปัญหาของสังคมเด็ก และได้พยายามช่วยเหลือป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมเด็กมิให้เสื่อมเสีย พิกลพิการไปยิ่งกว่านี้อยู่มากเหมือนกัน ในปัจจุบันนี้ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะต่อต้านอนารยธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบันนี้ได้ จึงต้องร่วมแรงร่วมใจช่วยกันให้ยิ่งกว่านี้

อย่างน้อยที่สุด ผู้ใหญ่ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกฐานะ พึงประพฤติปฏิบัติตน ตั้งตนอยู่ในคุณความดี คือ มีศีลมีธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก คือ ให้เป็นพ่อ-แม่ที่ดีของลูก ให้เป็นครู/อาจารย์ที่ดีของศิษย์ เป็นข้าราชการที่ดีของประชาชน และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

เพราะผู้ใหญ่เกิดก่อนเด็ก เด็กจึงเห็นตัวอย่างที่ดี หรือที่ชั่วจากผู้ใหญ่นั่นแหละ

ความจริงเด็กหรือเยาวชนในวัยรุ่น วัยเรียน ที่ดีนั้น ก็มีอยู่มาก มีเพียงส่วนหนึ่งที่หลงผิดพลาดพลั้งไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะเด็กก็คือเด็ก เธอยังไม่มีประสบการณ์ในชีวิตเท่าผู้ใหญ่ ยังขาดวิจารณญาณทางเจริญทางเสื่อมแห่งชีวิตด้วยปัญญาอันเห็นชอบอีกมาก เว้นแต่ผู้ที่ได้เคยบำเพ็ญบุญบารมีมามาก สามารถแยกแยะดี-ชั่วได้ดีกว่าผู้อื่น ก็เอาตัวรอดได้ อื่นนอกนั้น ผู้ยังไม่เดียงสา ยังไม่ได้รับการอบรมศีลธรรม ให้รู้บาป-บุญ คุณ-โทษ ให้รู้สิ่งที่เป็นสาระประโยชน์และที่ไม่ใช่สาระประโยชน์ตามที่เป็นจริง เปรียบเหมือนผ้าขาว เธอก็ย่อมรับหรือซึมซับเอาพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ดีบ้าง ที่ไม่ดีบ้าง เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และแม้ผู้ใหญ่ผู้ไม่ได้รับการอบรมศีลธรรม ไม่ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่ธรรม ก็ยังหลงผิดไม่น้อย เด็กที่ยังไม่มีประสบการณ์ในชีวิตดีพอ. ยังไม่มีวิจารณญาณแยกแยะดี-ชั่วได้ดีพอ ก็จึงหลงถือเอาตามแบบอย่างผิดๆ ได้ง่าย เหมือนผ้าขาวที่มีสีอะไรมาเปื้อน ก็ซึมซับติดไว้หมด ฉันใดฉันนั้น

เพราะฉะนั้น จึงขอให้ตระหนักในปัญหาสังคมเด็กในวันนี้ ที่เธอทั้งหลายกำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า ด้วยการพัฒนาจิตใจของตน ศึกษาอบรมกาย วาจา ใจของตนให้เรียบร้อยดีไม่มีโทษ ให้เป็นไปแต่ในทางบุญกุศลคุณความดี โดยทางศีล สมาธิ และปัญญา เป็นแม่แบบแม่พิมพ์ที่ดีของลูกหลาน ของศิษย์ และของเด็กๆ ในสังคม นี้เป็นการเยียวยารักษาสังคมที่กำลังป่วยไข้พิกลพิการโดยตรง ที่จะสามารถให้กลับฟื้นคืนสู่สภาพที่ดีขึ้นได้แน่นอน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสถึงหลักธรรมที่จะนำเด็กไปสู่ความเจริญไว้ ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายพ่อ-แม่ หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู กับฝ่ายครู/อาจารย์ นี้ฝ่าย ๑ กับฝ่ายเด็กเอง ในฐานะของลูกและในฐานะของศิษย์ของครู/อาจารย์ นี้อีกฝ่าย ๑ ดังต่อไปนี้ (ที. ปาฏิ. ๑๑/๑๙๙-๒๐๐/๒๐๓-๒๐๔)

พ่อ-แม่ หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู พึงอนุเคราะห์บุตรด้วยสถาน ๕ คือ ห้ามจากความชั่ว ๑ ให้ตั้งอยู่ในความดี ๑ ให้ศึกษาเล่าเรียนศิลปวิทยา ๑ หาภรรยาที่สมควรให้ ๑ และ มอบทรัพย์ให้ในสมัย คือ มอบทรัพย์สมบัติให้ลูกๆ ในโอกาสอันควร

บุตรพึงบำรุงพ่อ-แม่ หรือผู้ปกครองเลี้ยงดูด้วยสถาน ๕ คือ ด้วยตั้งใจไว้ว่า ท่านเลี้ยงเรามา เราจักเลี้ยงท่านตอบ ๑ คือ ให้มีความกตัญญูกตเวทีเลี้ยงดูตอบแทนท่าน ไม่ทอดทิ้งท่าน จักรับทำกิจของท่าน ๑ คือ รับทำกิจการงานที่ท่านมอบหมายให้โดยเต็มใจ ไม่หลีกเลี่ยง จักดำรงวงศ์สกุล ๑ คือตั้งตนอยู่แต่ในคุณความดี ไม่ทำให้เสื่อมเสียแก่วงศ์สกุล, จักปฏิบัติตนให้เป็นผู้สมควรแก่การรับมรดก ๑ เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว จักทำบุญอุทิศให้ท่าน อีก ๑

ครู/อาจารย์ พึงอนุเคราะห์ศิษย์ด้วยสถาน ๕ คือ แนะนำดี ๑ คือ แนะนำสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ. มิให้ประพฤติปฏิบัติไปในทางชั่ว หรือเหลวไหลไร้สาระ, ให้เรียนดี ๑ คือ ให้แต่บทเรียนที่ดีที่ชอบที่กอปรด้วยประโยชน์ และที่ไม่เป็นโทษ, บอกศิลปวิทยาทั้งหมดแก่ศิษย์ด้วยดี ๑ คือ โดยไม่ปิดบังอำพราง, ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง ๑ คือ เมื่อศิษย์เรียนดีทำดี ก็ยกย่องให้ปรากฏแก่เพื่อนฝูง, ทำความป้องกันในทิศทั้งหลาย ๑ คือ คอยสอดส่องดูแลให้ความคุ้มครองป้องกัน แนะนำสั่งสอนศิษย์มิให้ตกไปในที่ชั่ว และมิให้เป็นอันตราย คอยอุปถัมภ์ค้ำชูเมื่อมีโอกาส

ศิษย์พึงบำรุงครู/อาจารย์ด้วยสถาน ๕ คือ ด้วยลุกขึ้นยืนรับ ๑ คือ ต้อนรับครูด้วยความเคารพ ไม่ลบหลู่หรือล่วงเกิน, ด้วยเข้าไปยืนคอยรับใช้ ๑ คือ พึงเข้าคอยไปรับใช้ท่านในโอกาสอันสมควร, ด้วยเชื่อฟัง ๑ คือ เชื่อฟังคำแนะนำสั่งสอนของท่านโดยชอบ ไม่ดื้อดึง หรืออวดดื้อถือดี, ด้วยการปรนนิบัติ ๑ คือ คอยดูแลปรนนิบัติท่านตามสมควรแก่โอกาส, และด้วยการเรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ ๑ คือ เห็นความสำคัญในบทเรียนของท่าน และตั้งใจเรียนด้วยดี

ก่อนจะยุติการแสดงปาฐกถาธรรมนี้ ก็ขอให้ผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อ-แม่ หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู ครู/อาจารย์ และนักการเมือง ได้รับฟังเสียงเด็กๆ จากการสำรวจความคิดเห็นของเด็ก ในวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๔๕ ทั่วประเทศ จำนวน ๓,๘๔๙ คน โดย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งปรากฏข้อมูลจากนสพ.ข่าวสด ประจำวันเสาร์ที่ ๑๒ มกราคม ที่ผ่านมานี้ ว่า สิ่งที่เด็กๆ อยากจะขอร้องพ่อ-แม่วันนี้ คือ

ขอให้พ่อ-แม่รักกันมากๆ หยุดทะเลาะโต้เถียงกัน อย่าหงุดหงิดกับลูก, ขอให้พ่อ-แม่รักลูกเข้าใจลูก ขอความอบอุ่น ให้คำปรึกษาแก่ลูก, ขอให้มีเวลากับลูกและครอบครัวให้มากๆ ให้ได้อยู่ด้วยกัน อย่ากลับบ้านดึก, ขอให้เลิกสูบบุหรี่ กินเหล้า เลิกเล่นการพนัน

สิ่งที่เด็กอยากจะขอร้องครู/อาจารย์ในวันนี้ คือ ขอความรัก ความเข้าใจเอาใจใส่ดูแลอย่างทั่วถึง, ขอความยุติธรรม อย่าลำเอียง รักลูกศิษย์ให้เท่ากัน, อย่าอารมณ์เสียหงุดหงิด บ่นด่า, ขอให้ฟังเหตุผล รับปรึกษาปัญหาของลูกศิษย์บ้าง

สิ่งที่เด็กอยากขอร้องนักการเมืองในวันนี้ คือ ขอให้หยุดทะเลาะกันด่ากัน ขอให้สามัคคีช่วยกันทำงาน, ให้หยุดคอรัปชั่น ทำงานด้วยความโปร่งใส อย่าโกงกิน, ขอให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชน, และขอให้ทำงานมากกว่าพูด อย่าพูดมาก

เด็กๆ เขาขอเพียงเล็กๆ น้อยๆ เท่านี้ ก็หวังว่า ผู้ใหญ่จะอนุเคราะห์ให้แก่เธอได้ ไม่ยาก และสุดท้ายนี้อาตมภาพก็ขอให้ผู้ใหญ่ทุกท่านได้ระลึกไว้ว่า “**ผู้ใหญ่ที่ดีในวันนี้ เป็นตัวอย่างแก่เด็ก ที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า**” ขอความสุขสวัสดี จงมีแด่ท่านผู้ฟังทุกท่าน เจริญพร